

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра анатомії людини

Силабус навчальної дисципліни

«Клініко-анатомічне обґрунтування основних інструментальних маніпуляцій
у практиці хірургії та внутрішньої медицини»

Обсяг навчальної дисципліни	Загальна кількість годин на дисципліну: 90 годин /3 кредити ЄКТС
Дні, час, місце проведення навчальної дисципліни	За розкладом занять. Кафедра анатомії людини. м. Одеса, пров. Валіховський, 3
Викладач(-і)	Кошельник Олена Леніанівна – к.мед.н., доцент Анцут Ольга Андроніківна – асистент Урсу Олександр Юрійович, асистент
Контактна інформація	Довідки за телефонами: Анцут О.А., завуч кафедри 0504561236; Урсу О.Ю., керівник студентського гуртка 0971677773; Е-mail: olha.antsut@onmedu.edu.ua Очні консультації: з 14.00 до 17.00 кожного четверга, з 9.00 до 14.00 кожної суботи. Онлайн - консультації: з 16.00 до 18.00 кожного четверга, з 9.00 до 14.00 кожної суботи. Посилання на онлайн - консультацію надається кожній групі під час занять окремо.

КОМУНІКАЦІЯ

Комунікація зі здобувачами буде здійснюватися аудиторно (очно). Під час дистанційного навчання комунікація здійснюється через платформу Microsoft Teams, а також через листування електронною поштою, месенджери Viber (через створені у Viber групи для кожної групи, окремо через старосту групи).

АНОТАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Предмет вивчення дисципліни - клініко-анатомічне обґрунтування основних інструментальних маніпуляцій у практиці хірургії та внутрішньої медицини.

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра анатомії людини

Мета дисципліни: набуття кожним здобувачем компетентностей та практичних навичок, обґрунтованих знаннями з клінічної анатомії для вибору найбільш раціональних методів хірургічного втручання, оволодіння технічними прийомами і навичками основних інструментальних втручань.

Завдання дисципліни: опанувати знання, вміння та практичні навички, які надають можливість сформувати у майбутнього лікаря вміння для надання медичної допомоги при невідкладних станах, хворим хірургічного і терапевтичного профілю, а також вміння анатомічно обґрунтувати спосіб їх проведення. Оволодіти навичками використання загального хірургічного інструментарію для розтину, з'єднання м'яких тканин, тимчасової і остаточної зупинки кровотечі.

Очікувані результати

В результаті вивчення навчальної дисципліни здобувачі повинні:

Знати:

- загальний принцип пошарової будови тіла людини;
- клінічну анатомію ділянок тіла людини;
- клінічну анатомію внутрішніх органів людини;
- клінічну анатомію клітковинних просторів, судинно-нервових пучків;
- вікові та індивідуальні особливості будови, форми, топографії та сінтопії внутрішніх органів та інших анатомічних утворень;
- техніку використання хірургічних інструментів;
- основні етапи інструментальних втручань та маніпуляцій;

Вміти:

- демонструвати та описувати клінічну анатомію ділянок тіла людини, внутрішніх органів, клітковинних просторів, судинно-нервових пучків;
- використовувати знання з клінічної анатомії для обґрунтування анатомічній особливості тіла хворого при різних патологічних станах;
- користуватися основними хірургічними інструментами;
- обґрунтовувати вибір техніки інструментальних втручань, спираючись на знання клінічної анатомії;
- виконати основні маніпуляції, що проводяться у практичній хірургії і внутрішньої медицині на трупному матеріалі та тренажерах.

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Форми і методи навчання:

Дисципліна буде викладатися у формі практичних занять; організації самостійної роботи здобувача.

Методи навчання:

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра анатомії людини

Практичні заняття: словесні методи: бесіда, пояснення, дискусія, обговорення проблемних ситуацій; наочні методи: ілюстрація (у тому числі мультимедійні презентації); практичні методи: виконання тестових завдань, вирішення ситуаційних завдань.

Самостійна робота: робота з рекомендованою основною та додатковою літературою, з електронними інформаційними ресурсами, підготовка до практичних занять; самостійне виконання індивідуального завдання, підготовка доповіді та презентації для захисту індивідуального завдання.

Зміст навчальної дисципліни

Тема 1. Основні поняття клінічної анатомії і оперативної хірургії. Загальний хірургічний інструментарій. Правила практичного використання інструментів. Сучасний шовний матеріал. Принципи роз'єднання та з'єднання тканин. Види швів, вузлів.

Тема 2. Первинна хірургічна обробка ран. Способи тимчасової та остаточної зупинки кровотечі. Місцеве знеболення: види, правила виконання та особливості застосування.

Тема 3. Клінічна анатомія мозкового відділу голови. Особливості ран склепіння черепа та їх обробки. Трепанації черепа.

Тема 4. Клінічна анатомія лицевого відділу голови. Топографо-анатомічне обґрунтування шляхів розповсюдження запальних процесів та раціональних розрізів на обличчі. Первинна хірургічна обробка ран лица.

Тема 5. Клінічна анатомія шиї. Особливості ран шиї. Зупинка кровотечі при пораненнях шиї. Надання допомоги при асфіксії. Конікотомія. Топографо-анатомічне обґрунтування вагосимпатичної блокади, .

Тема 6. Клінічна анатомія грудей. Топографо-анатомічне обґрунтування та умови виконання пункції плеври. Особливості ран грудної стінки. Пневмоторакс, види, допомога.

Тема 7. Клінічна анатомія середостіння. Операції при пораненні серця. Топографо-анатомічне обґрунтування техніки пункції перикарду. Хірургічне лікування ішемічної хвороби (ендокоронарні втручання, аорто-коронарне шунтування).

Тема 8. Клінічна анатомія передньо-бокової стінки живота. Хірургічна анатомія та оперативне лікування гриж.

Тема 9. Клінічна анатомія порожнини живота. Шляхи поширення гнійного процесу в черевній порожнині. Хірургічні доступи до органів черевної порожнини. Кишковий шов: види, анатомічне обґрунтування. Резекція кишки. Ентероанастомози.

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра анатомії людини

Тема 10. Клінічна анатомія органів черевної порожнини. Операції на шлунку, печінці, жовчних шляхах

Тема 11. Клінічна анатомія тонкої та товстої кишок. Морфологічні відмінності. Апендектомія, калова фістула та протиприродний відхідник.

Тема 12. Клінічна анатомія поперекової ділянки та заочеревинного простору. Операції на органах заочеревинного простору Топографо - анатомічне обґрунтування паранефральної блокади.

Тема 13. Клінічна анатомія чоловічого та жіночого тазу: поверхні, клітковинні простори. Пункція сечового міхуру. Операції на яєчку, прямій кишці. Пункція черевної порожнини через заднє склепіння піхви. Операції при позаматковій вагітності.

Тема 14. Клінічна анатомія кінцівок. Шляхи розповсюдження гнійних процесів. Зупинка кровотечі при пораненнях кінцівок. Ампутації.

Перелік рекомендованої літератури:

Основна:

1. Клінічна анатомія та оперативна хірургія. Том 1: підручник / В. І. Півторак, О. Б. Кобзар, С.М. Білаш [та ін.]; за ред. В. І. Півторака, О. Б. Кобзаря. Вінниця : Нова книга, 2021.- 568 с.
2. Оперативна хірургія та топографічна анатомія: підручник / Ахтемійчук Ю.Т., Вовк Ю.М., Дорошенко С.В. [та ін.]; за ред. Ковальського М.П – 5видання. Київ: Медицина, 2020. - 504 с.
3. Алгоритм виконання практичних навичок із клінічної анатомії та оперативної хірургії : посібник / Гнатюк М.С., Слабий О.Б., Татарчук Л.В., Кріцак М.Ю. - Тернопіль: ТНМУ. 2020. – 92 с.

Додаткова:

1. Короткий курс топографічної анатомії та топографічної хірургії: підручник / В.І. Півторак, О.Б. Кобзар, Ю.Г. Шевчук, Вінниця: Нова Книга, 2016 р. 230 с.
2. Оперативна хірургія і топографічна анатомія голови та ший: підручник/ В.І. Півторак, О.М. Проніна, Ю.М. Вовк [та ін.]; за ред.професорів: В.І. Півторака, О.М. Проніної. - Вінниця: Нова книга, 2016. - 312 с.
3. Koshelnyk E.L. Basics of clinical anatomy and operative surgery: study guide for students / E.L.Koshelnyk, A.G.Popov. – Odessa: Odessa State Medical University, 2019. – 103 p.
4. Загальна хірургія : базовий підруч. для студ. ВНЗ - мед. ун-тів й академій / С. Д. Хіміч, М. Д. Желіба, І. Д. Герич [та ін.] ; за ред. С. Д. Хіміча, М. Д. Желіби. - 3-є вид., переробл. і допов. - Київ : Медицина, 2018. - 607 с.

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра анатомії людини

5. Черкасов В.Г., Бобрик І.І., Гумінський Ю.Й., Ковальчук О.І. Міжнародна анатомічна термінологія (латинські, українські, російські та англійські еквіваленти). - Вінниця: Нова Книга, 2010. – 392 с.
6. Воєнно-польова хірургія: підручник / Я.Л. Заруцький, В.М. Запорожан, В.Я. Білий [та ін.]; за ред. Я.Л. Заруцького, В.М. Запорожана. – Одеса: ОНМедУ, 2016. 416 с.

Електронні інформаційні ресурси:

1. <https://info.odmu.edu.ua/chair/anatomy/files/109/ua>
2. <https://anatom.ua>.
- 3 . <https://3d4medical.com/>

ОЦІНЮВАННЯ

Форми і методи поточного контролю: усний (опитування), тестування, оцінювання виконання практичних вправ, оцінювання комунікативних навичок, розв'язання ситуаційних клінічних завдань, оцінювання активності на занятті та самостійної роботи здобувачів.

Критерії поточного оцінювання на практичному занятті

Оцінка	Критерії оцінювання
Відмінно «5»	Здобувач вільно володіє матеріалом, приймає активну участь в обговоренні та вирішенні ситуаційної задачі, впевнено демонструє практичні навички під час виконання та інтерпретації практичної роботи з теми заняття, висловлює свою думку з теми заняття.
Добре «4»	Здобувач добре володіє матеріалом, приймає участь в обговоренні та вирішенні ситуаційної задачі, демонструє практичні навички під час виконання практичної роботи з деякими помилками, висловлює свою думку з теми заняття.
Задовільно «3»	Здобувач недостатньо володіє матеріалом, невпевнено приймає участь в обговоренні та вирішенні ситуаційної задачі, з суттєвими помилками виконує практичну роботу.
Незадовільно «2»	Здобувач не володіє матеріалом, не приймає участь в обговоренні та вирішенні ситуаційної задачі, не

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра анатомії людини

	демонструє практичні навички під час виконання практичної роботи з теми заняття.
--	--

Форми і методи підсумкового контролю: залік.

Залік, виставляється здобувачу, який виконав усі завдання робочої програми навчальної дисципліни, приймав активну участь у практичних заняттях, виконав індивідуальне завдання та має середню поточну оцінку не менше ніж 3,0 і не має академічної заборгованості.

САМОСТІЙНА РОБОТА ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Самостійна робота з рекомендованою основною та додатковою літературою, з електронними інформаційними ресурсами, підготовка до практичних занять;

Самостійне виконання індивідуального завдання, підготовка доповіді та презентації для захисту індивідуального завдання.

ПОЛІТИКА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Політика щодо дедлайнів та перескладання:

- Пропуски занять з неповажних причин відпрацьовуються за розкладом черговому викладачу.
- Пропуски з поважних причин відпрацьовуються за індивідуальним графіком з дозволу деканату.
- Перескладання незадовільної оцінки проводиться в дні консультацій і відпрацювань; при дистанційному навчанні – в терміни, визначені й узгоджені з викладачем.

Політика щодо академічної доброчесності:

Обов'язковим є дотримання академічної доброчесності здобувачами, а саме:

- самостійне виконання всіх видів робіт, завдань, форм контролю, передбачених робочою програмою даної навчальної дисципліни;
- посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра анатомії людини

Неприйнятними у навчальній діяльності для учасників освітнього процесу є:

- використання родинних або службових зв'язків для отримання позитивної або вищої оцінки під час здійснення будь-якої форми контролю результатів навчання або переваг у науковій роботі;
- використання під час контрольних заходів заборонених допоміжних матеріалів або технічних засобів (шпаргалок, конспектів, мікро-навушників, телефонів, смартфонів, планшетів тощо);
- проходження процедур контролю результатів навчання підставними особами.

За порушення академічної доброчесності здобувачі освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності:

- зниження результатів оцінювання контрольної роботи, оцінки на занятті, заліку тощо;
- повторне проходження оцінювання (контрольної роботи, заліку тощо);
- призначення додаткових контрольних заходів (додаткові індивідуальні завдання, контрольні роботи, тести тощо);
- проведення додаткової перевірки інших робіт авторства порушника.

Політика щодо відвідування та запізнень:

Відвідування всіх видів аудиторних занять (лекцій, практичних занять) є обов'язковим.

Форма одягу: медичний халат, який повністю закриває верхній одяг, або лікарська піжама, шапочка, маска, змінне взуття.

Обладнання: зошит, ручка, методичні вказівки, альбом.

Стан здоров'я: здобувачі хворі на гострі інфекційні захворювання, у тому числі на респіраторні хвороби, до заняття не допускаються.

Здобувач, який спізнився на заняття, може бути на ньому присутній, але якщо в журналі викладач поставив «нб», він повинен його відпрацювати у загальному порядку.

Використання мобільних пристроїв:

Мобільні пристрої можуть бути застосовані здобувачами з дозволу викладача, якщо вони потрібні для виконання завдання.

Поведінка в аудиторії:

Поведінка здобувачів та викладачів в аудиторіях має бути робочою та спокійною, суворо відповідати правилам, встановленим Положенням про академічну доброчесність та етику академічних взаємин в Одеському національному медичному університеті, у відповідності до Кодексу академічної етики та взаємин університетської спільноти Одеського національного медичного університету, Положенням про запобігання та виявлення академічного плагіату у науково-дослідній та освітній роботі здобувачів вищої

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра анатомії людини

освіти, науковців та викладачів Одеського національного медичного університету.